МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ

«Любешівський технічний фаховий коледж

Луцького національного технічного університету»

Випускна циклова (методична) комісія педагогічних працівників механізаторського профілю, агроінженерії, автомобільного транспорту

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор ВСП
«Любешівський ТФК ЛНТУ»
_____Анатолій ХОМИЧ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Основи агрономії

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	H7 Агроінженерія
Освітньо-професійна програма	Агроінженерія

Любешів 2026 р.

Розробник: Деміх Іван Васильович, викладач коледжу

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочоїпроєктної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Агроінженерія»	Протокол від 01.09.2026 № 01 Керівник РПГ (підпис) Іванюк В.О. (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено назасіданні випускної циклової (методичної) комісії педагогічних працівників механізаторського профілю, агроінженерії, автомобільного транспорту	Протокол від 01.09.2026 № 01 Голова ЦМК (підпис) Оласюк Я.В. (прізвище, ініціали)
Розглянуто і схвалено на засіданні методичної ради коледжу	Протокол від 01.09.26р № 01 Голова МР (підпис) Герасимик-Чернова Т.П. (прізвище, ініціали)

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Основи агрономії
Розробник	Деміх Іван Васильович, викладач першої категорії E-mail: demih14109@gmail.com https://ivandemih.blogspot.com/
Семестр вивчення навчальної дисципліни	3-й семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 2 кредити ЄКТС, 60 годин, з яких 26 годин становить контактна робота з викладачем (20 годин лекцій, 6 годин практичних занять,), 34 години становить самостійна робота. Форма контролю – залік. Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання - 3 год. Курсовий проект (робота) – не передбачено
Мова викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркові компоненти ОП (за вибором навчального закладу)
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: «Вступу до спеціальності»
Додаткові умови	Одночасно мають бути вивчені (забезпечені): «Економіка та організація аграрного виробництва», «Основи тваринництва», «Безпека життєдіяльності»
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Основи агрономії» є дисципліною вибіркових компонентів за освітньою програмою та направлена на отримання теоретичних знань про фактори життя рослин, закони землеробства, сівозміни, обробіток грунту, особливості ґрунтів і способи підвищення їх родючості, умови життя рослин і заходи їх регулювання, способи обробітку ґрунту, підготовку насіння до сівби, догляд за посівами, а також про заходи боротьби з бур'янами, шкідниками і хворобами сільськогосподарських культур.

4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

ФК 01. Базові знання про різноманітність машин, обладнання і устаткування с-г виробництва для підбору та використання їх у виробничих процесах

5. Програмні результати навчання

ПРН5. Вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах, розробляти операційні карти для виконання технологічних процесі

6. Вимоги до знань і вмінь

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- зміст агрономічної освіти, напрямки агрономічних знань та особливості ведення сільськогосподарського виробництва;
- основні біологічні і агротехнологічні концепції, правила і теорію, пов'язані з вирощуванням сільськогосподарських рослин;
- навички оцінювання, інтерпретації й синтезу теоретичної інформації та практичних, виробничих і дослідних даних в галузях сільськогосподарського виробництва.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- використовувати основні агрономічні поняття, методи ведення і особливості сучасної агрономії;
- застосовувати знання про землеробство, агрохімію, ґрунтознавство, заходи по зменшенню шкідливого навантаження добрив і пестицидів на навколишнє середовище;
- вміти застосовувати фахові компетентності, щоб претендувати на первинні посади з агрономічних спеціальностей.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1 Наукові основи землеробства і рослинництва

Фактори життя рослин і прийоми їх регулювання.
Основні закони і екологічні принципи землеробства і рослинництва.

Тема 2 Ґрунт як засіб сільськогосподарського виробництва

Поняття про ґрунт та його родючість. Ґрунтоутворюючий процес. Будова, склад і властивості ґрунту. Фазовий склад ґрунтів. Ґрунтовий профіль і морфологічні ознаки ґрунту. Фактори ґрунтоутворення. Ґрунтоутворюючі породи. Життєдіяльність рослинного і тваринного світу. Клімат. Рельєф місцевості. Вік ґрунтів. Господарча діяльність людини.
Типи ґрунтоутворення. Структура ґрунтів. Фізичні і фізико-механічні властивості ґрунтів. Технологічні властивості ґрунтів. Вода і водний режим ґрунтів. Водно-фізичні властивості ґрунту. Повітряний режим ґрунтів.

Тема 3 Меліорація земель. Ерозія грунтів

Види меліорації. Зрошення та полив земель. Заходи підвищення родючості зрошуваних земель. Осушення перезволожених земель. Ерозія ґрунтів та боротьба з нею. Види ерозії ґрунтів. Хімічна меліорація ґрунтів. Вапнування кислих ґрунтів. Меліорація солонців і солонцюватих ґрунтів. Втрати сільськогосподарського виробництва та екологічні наслідки від ерозії ґрунтів. Заходи захисту ґрунтів від ерозії.

Тема 4 Підготовка насіння і сівба

Сортова і посівна якість насіння. Очищення, зберігання і підготовка насіння до сівби. Сівба сільськогосподарських культур. Оцінка якості сівби. Сівба сільськогосподарських культур. Оцінка якості сівби.

Тема 5 Сівозміни

Наукові основи сівозмін. Розміщення парів і польових культур у сівозміні. Класифікація сівозмін, їх впровадження та освоєння. Проектування сівозмін. Загальна характеристика польових культур та їх класифікація.

Тема 6 Обробіток ґрунту

Поняття, значення і завдання обробітку ґрунту. Технологічні процеси (операції) при обробітку ґрунту. Види обробітку ґрунту. Система обробітку ґрунту під озимі культури. Мінімальний обробіток ґрунту. Прийоми(заходи) обробітку ґрунту. Способи і системи обробітку ґрунту. Основний обробіток ґрунту. Поверхневий обробіток ґрунту. Спеціальний обробіток ґрунту. Система основного (зяблевого) обробітку ґрунту під ярі культури. Система передпосівного і післяпосівного обробітку ґрунту під ярі культури.

Тема 7 Система удобрення сільськогосподарських культур

Строки внесення удобрення. Методи розрахунку доз добрив. Основні принципи застосування добрив у сівозміні. Агротехнічні вимоги до внесення добрив. Агрохімічне обслуговування сільського господарства. Технології внесення добрив. Машини для внесення добрив.

Тема 8 Шкідники хвороби сільськогосподарських культур

Шкідники сільськогосподарських культур. Шкідники зернових і зернобобових культур. Шкідники цукрових буряків та інших технічних культур. Шкідники картоплі та овочевих культур. Шкідники садів та ягідників. Багатоїдні шкідники.

Тема 9 Системи землеробства

Поняття про систему землеробства. Розвиток систем землеробства.
Сучасні системи землеробства та їх особливості в основних ґрунтово-кліматичних зонах України. Системи землеробства Полісся. Системи землеробства. Лісостепу
Системи землеробства Степу.

8. Тематичне планування навчальної дисципліни (стркутура дисципліни)

№з/п	Назва теми курсу	Всього(год.)
1	*2*	*7*
1.	Вступ. Наукові основи землеробства і рослинництва	5
2.	Бур'яни та заходи боротьби з ними	7
3.	Ґрунт як засіб сільськогосподарського виробництва	7
4.	Меліорація земель	5
5.	Підготовка насіння і сівба	7
6.	Сівозміни	5
7.	Обробіток ґрунту	6
8.	Система удобрення сільськогосподарських культур	6
9.	Шкідники та хвороби сільськогосподарських культур	6
10.	Системи землеробства	6
	ВСЬОГО	60

9. Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів

Контроль навчальної роботи здобувачів освіти і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	**Критерії оцінки**
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та викопує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які може частково виправити.

«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обгрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

10. Рекомендована література

10.1 Література до теоретичного курсу.

1. Сівозміни України: методичні вказівки / В.П. Гудзь, І.П. Максимчук, О.П. Кротінов, В.М. Рожко, О.П. Карпенко. – К.: НАУ, 2002. – 63с.
2. Хомик Н.І. Основи агрономії: курс лекцій / Н.І. Хомик, А.Д. Довбуш, В.П. Олексюк. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. – 300 с.
3. Кравченко М.С. Землеробство / М.С. Кравченко, Ю.А. Злобін, О.М. Царенко. – К.: Либідь, 2002. – 494 с.
4. Лихочвор В.В. Рослинництво / Технології вирощування сільсько- господарських культур / В.В. Лихочвор. – Львів: НВФ Українські технології, 2002. – 800 с.
5. Основи агрономії: навчальний посібник / О.В. Солошенко, Б.С. Носко, Н.Ю. Гаврилович, А.А. Богачов, В.І. Солошенко; за ред. О.В. Солошенко. – Харків: Торнадо, 2003. – 368 с.
6. Землеробство: підручник / [Гудзь В.П., Примак І.Д., Будьонний Ю.В., Танчик С.П.]. – [2-ге вид. перероб. та доп.]. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 464 с.

10.2 Література до практичних занять.

1. Практикум з основ агрономії: Навчальний посібник / О.В. Солошенко, Н.Ю. Гаврилович, Л.С. Осипова, В.І. Солошенко, С.І. Кочетова, А.М. Фесенко, В.В. Безпалько; за ред. О.В. Солошенко. – Харків, 2009. – 254 с.
2. Рослинництво: лабораторно-практичні заняття / за ред. М.А. Бобро, С.П. Танчика, Д.М. Алімова. – К.: Урожай, 2001. – 388с.
3. Вознюк С.Т., Шаталов О.С., Вознюк Н.М. Лабораторно-практичні заняття з ґрунтознавства: Навчальний посібник. Рівне: РДТУ, 2000. – 174 с.
4. Рослинництво: лабораторно-практичні заняття. Ч.ІІ. Технічні та кормові культури. Навчальний посібник /За ред. Г.К. Фурсової. Харків: ТО Ексклюзив, 2008. 356 с.
5. Хомик Н.І. Технологія виробництва і переробки сільськогоспо- дарської продукції. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт / Н.І. Хомик, Н.Б. Гаврон, Н.А. Рубінець. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. 50 с.

10.3 Інформаційні ресурси

1. http://www.ltklntu.org.ua/%d0%be%d0%ba-35-%d0%be%d1%81%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8-%d0%b0%d0%b3%d1%80%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%bc%d1%96%d1%97/
2. https://ivandemih.blogspot.com/